T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017 / 363
KARAR NO : 2017 / 519
KARAR TR : 25.9.2017

ÖZET : Yargı kararı ile tazminle yükümlü tutulan ve tazminatın tamamını ödemiş bulunan davacı tarafından, ödenen tazminattan kusur ve sorumluluğu oranındaki tutarın, olayda sorumlu olduğu ileri sürülen Karayolları Genel Müdürlüğünden rücuen tahsili istemiyle açılan davanın ADLİ YARGIYERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : G. S. A.Ş.
Vekilleri : Av.B. Ö., Av. A. B.
Davalı : Karayolları Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. G. K.r

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; 58 … 353 plaka sayılı aracın, müvekkili şirket nezdinde sigortalı bulunduğunu; 11.01.2010 tarihinde sigortalı aracın tek taraflı olarak yaptığı kaza sonucu, sigortalı araç içerisinde bulunan U. K. isimli kişinin yaralanarak malul kaldığını; bu kaza sonrasında, kazazede tarafından müvekkili şirket aleyhine Bafra 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin E:2012/289 sayısıyla dava açıldığını, davanın K:2014/448 sayı ile karara çıktığını, bu dava sırasında alınan bilirkişi raporları ve 6098 sayılı Kanun'un 62/1. Maddesine göre açıkça belirtildiği üzere kararda sigortalı araç sürücüsünün %90 oranında kusurlu olduğunun, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün ise yolun bakımındaki aksaklıklar nedeniyle %10 oranında kusurlu olduğunun belirlendiğini; Mahkemece yapılan aktüer bilirkişi incelemesi üzerine hesaplanan maluliyet tazminatının tamamı üzerinden müvekkili şirketin sigortalısının %90 kusuru bulunmasına rağmen müvekkili şirket aleyhine hüküm kurulduğunu; söz konusu ilamın davacılar tarafından Bafra İcra Müdürlüğünün E:2014/5550 sayılı dosyasına konu edildiğini ve müvekkili şirket aleyhine icra takibi başlatıldığını, bunun üzerine müvekkili tarafından 25.09.2014 tarihinde 187.347,13 TL'nin icra dosyasına ödendiğini; müvekkili şirketin karara istinaden Bafra İcra Müdürlüğünün E:2014/5550 sayılı dosyasına % 100 kusura göre tüm borcu ödediğini, böylelikle, müvekkili şirketin 6098 Sayılı Borçlar Kanunu'nun 62/2. Maddesine göre işbu davayı açmak durumunda kaldığını; (MADDE 62- Tazminatın aynı zarardan sorumlu müteselsil borçlular arasında paylaştırılmasında, bütün durum ve koşullar, özellikle onlardan her birine yüklenebilecek kusurun ağırlığı ve yarattıkları tehlikenin yoğunluğu göz önünde tutulur./Tazminatın kendi payına düşeninden fazlasını ödeyen kişi, bu fazla ödemesi için, diğer müteselsil sorumlulara karşı rücu hakkına sahip ve zarar görenin haklarına halef olur.) müvekkili şirket aleyhine yukarıda belirtilen esas numarasıyla açılan dava sonucu 147.716,89-TL maddi tazminat asıl alacağına hükmedildiğini, kararın kesinleştiğini ve müvekkili tarafından Bafra İcra Müdürlüğünün 2014/5550 esas sayılı dosya hesabına kararda gösterilen ferilerle birlikte 187.347,13-TL ödenmiş olduğundan, Karayolları Genel Müdürlüğü'nden %10 kusur oranında 18.734,72-TL tutarında alacaklarının bulunduğunu ifade ederek; fazlaya ilişkin tüm talep ve dava hakları saklı kalmak kaydıyla, toplam 18.734,72 TL tazminatın davalıdan 25.9.2014 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle 28.1.2015 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 22.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 8.7.2015 gün ve E:2015/54, K:2015/327 sayı ile, "(…) Dava; davacının sigortalı a sürücüsünün karıştığı trafik kazası nedeniyle 3.kişiye ödenen tazminatın hizmet kusuru nispetinde davalıdan rücuen tahsili istemine ilişkin olup, davalıdan alacak talebine esas kusurun davalının bakım ve sorumluluğunda olan karayolundan gerekli bakımı yapmamasından dolayı kaynaklandığı hususunun ileri sürüldüğü görülmekle, idarenin hizmet kusuruna dayalı olarak açılan tazminat davalarına bakma görevinin İdare Mahkemelerine ait olduğu, Mahkememizin görev alanında olmadığı anlaşılmakla sair yönlerden beyanlar ve deliller incelenmeksizin görev yönünden aşağıdaki hüküm tesis edilmiştir.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

Dava dilekçesinin görev yönünden REDDİNE. Davaya bakmakla görevli mahkemenin İdare Mahkemeleri olduğu hususunun tespiti ile davacı vekilinin İdare Mahkemelerinde Tam Yargı davası açmakta MUHTARİYETİNE…" karar vermiş, bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara15.İdare Mahkemesi; 24.11.2016 gün ve E:2016/1072, K:2016/5078 sayı ile, 2577 sayılı Yasanın 14 ve 15. Maddeleri uyarınca davanın yetki yönünden reddine, dava dosyasının yetkili Samsun İdare Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

SAMSUN 1.İDARE MAHKEMESİ: 8.3.2017 gün ve E:2016/2154 sayı ile, "(…) 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 6099 sa Kanunun 14. maddesi ile değişik 110. maddesinde," "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır. Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir."; Geçici 21. maddesinde de; "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirket tarafından sigortalanmış olan 55 LT 184 plakalı aracın, 11.01.2010 tarihinde tek taraflı olarak karıştığı trafik kazası nedeniyle hasara uğradığı ve meydana gelen kazada yolun bakımındaki eksiklikler nedeniyle davalı idarenin %10 nispetinde kusurlu olduğundan bahisle sigortalıya ödenen bedelin davalı idarenin kusur oranına isabet eden 18.734,72 TL'lik kısmının tazminine karar verilmesi istemiyle ilk olarak Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılan davada, anılan Mahkemenin 08.07.2015 tarih ve E.2015/54, K.2015/327 sayılı kararı ile uyuşmazlığın görüm ve çözümünün idari yargının görevinde olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar verildiği, anılan kararın 03.03.2016 tarihinde kesinleşmesi üzerine de bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Karayolunda meydana gelen trafik kazası nedeniyle İdare Mahkemesinde açılan tam yargı davasında, İdare Mahkemesi 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin 1. fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinin Anayasaya aykırı olduğu kanısına varmış, İdare Mahkemesinin bu iki cümlenin

iptali istemiyle yaptığı başvuruyu inceleyen Anayasa Mahkemesi 08.12.2011 gün ve E:2011/124, K:2011/160 sayı ve 08.11.2012 gün ve E:2012/118, K:2012/170 sayılı aynı içerikli iki kararı ile; "2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesinin birinci fikrasında, bu Kanun'dan doğan sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceği öngörülmektedir. İtiraz başvurusunda bulunan mahkeme ise idare mahkemesi olup davaya bakmakta görevli ve yetkili mahkeme değildir. Başvurunun Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir." kararına varmıştır.

Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin benzer bir konuda İdare Mahkemesi'nin davaya bakmakla görevli bulunmadığı yolundaki kararları gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla karayollarında oluşan trafik kazaları nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; karayolunda meydana gelen trafik kazası sonucunda oluşan zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu uyuşmazlığın çözümünde görevsizlik kararı veren ve bu görevsizlik kararı kesinleşen adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, uyuşmazlığı çözümleyecek görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca dava dosyasının ve temin edilen Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2015/54 sayılı dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine ve uyuşmazlığın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi kararına kadar ertelenmesine…" karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Suna TÜRE, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Turgay Tuncay VARLI'nın katılımlarıyla yapılan 25.9.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, yargı kararı ile tazminle yükümlü tutulan ve tazminatın tamamını ödemiş bulunan davacı tarafından, ödenen tazminattan kusur ve sorumluluğu oranındaki tutarın, olayda sorumlu olduğu ileri sürülen Karayolları Genel Müdürlüğünden rücuen tahsili isteminden ibarettir.

Olayda, meydana gelen trafik kazasında araçta bulunan küçük U. K.'in, anne ve babası tarafından G. S. A.Ş.'ne karşı tazminat davası açıldığı; Mahkemece, (araç sürücüsünün sorumluluğu haricinde) hükmolunan tazminatın bu davanın davacısı olan anılan şirkete yüklendiği anlaşılmaktadır.

Tazminat davasına bakan Bafra 1.Asliye Hukuk Mahkemesince, 9.9.2014 gün ve E:2012/289, k:2014/448 sayı ile, "Kaza mahalli yol durumu açısından ele alındığında, araç trafiğine açık ve kazanın meydana geldiği bu yolda trafikle ilgili hiçbir uyarıcı işaret ve ikaz tabelasının bulunmadığı, yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluşun bu yola gerekli trafik işaretlemelerini gerekli yerlere koyması gerektiği anlaşıldığından, bu kazanın meydana gelmesinde sürücünün yüz kötü puan üzerinden %90 oranında kusurlu olduğu anlaşılmıştır." şeklindeki ifade kapsamında, saptanan kusur ve sorumluluk oranları esas alınarak davanın konusu bakımından ayrım yapılmayıp zararın idare hukuku ilkelerine göre idari yargı yerinde saptanmasının gerekeceği yolunda bir görevsizlik kararı verilmediğine ve hükmolunan tazminat da tamamen ödenmiş olduğuna göre, olayda 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b. maddesinde belirtilen "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında, zarar gören tarafından açılmış bir dava yoktur.

Öte yandan, ortada, Devlete, il özel idarelerine ve belediyelere ait akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışındaki alacakların tahsil usulünü düzenleyen 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamına giren bir kamu alacağı da bulunmamaktadır.

Belirtilen tüm bu hususlara göre, tam yargı davası niteliği taşımayan ve konusu bir kamu alacağı olmayan rücu davasının, Borçlar Kanunu hükümlerine göre adli yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Samsun 1.İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Ankara 22.Asliye Hukuk Mahkemesinin 8.7.2015 gün ve E:2015/54, K:2015/327 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, Samsun 1.İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 22.Asliye Hukuk Mahkemesinin 8.7.2015 gün ve E:2015/54, K:2015/327 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 25.9.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Ahmet Tevfik	Suna
NECİPOĞLU	ÇOLAK	ERGİNBAY	TÜRE

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Süleyman Hilmi	Turgay Tuncay
ÖĞÜŞ	AYDIN	VARLI